

**ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ПРАВОБЕРЕЖНИЙ ВІДДІЛ ОСВІТИ
ЗАКЛАД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
(ЦЕНТР РОЗВИТКУ ДИТИНИ) «ЛАЗУРНИЙ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЦРД «Лазурний» ЗМР**

вул. Дніпровське шосе, 50, м.Запоріжжя, 69069, тел.: (061) 224-27-07,
E-mail: lazurniy-zp@ukr.net, Код ЄДРПОУ 26468309

Музичне заняття
«День Соборності України»
для дітей старшого дошкільного віку

Музичний керівник
Харьковська Надія Володимирівна

м. Запоріжжя, 2024

Музичне заняття.

Дата проведення: 22 січня 2024 р.

Вікова група. Старша різновікова група «Веселка»

Вихователь. Мамошина Ірина Олександрівна

Тип заняття. Групове

Вид заняття. Тематичне

Форма проведення заняття. Дистанційна.

Тема. «День Соборності України»

Мета. Продовжувати формування основ національно-патріотичної та музичної культури дошкільників.

Завдання:

- розширювати та уточнювати знання про Україну як незалежну, суверенну і єдину державу, формувати у дітей уявлення про суспільні явища та події, державні і народні символи України;
- формувати почуття патріотизму та виховування любові та поваги до своєї Батьківщини – України, її символів, традицій, виховання почуття глибокої поваги та вдячності до захисників та захисниць України, усвідомлення себе як частини українського роду, починаючи зі своєї сім'ї, своїх рідних і близьких, відчуття гордості за свій народ і єдину соборну Україну;
- сприяти інтеграції дітей у сучасне суспільство шляхом залучення до активної життєвої позиції громадянина своєї країни;
- розвивати слухове сприйняття, увагу, тембровий та музично-ритмічний слух;
- сприяти формуванню та розвитку стійкості уваги, умінню розподіляти, концентрувати увагу, відтворювати заданий ряд послідовних дій, переключатися з одного руху на інший, утримувати в пам'яті послідовність рухів.

Попередня робота. Бесіда з дітьми про державні та рослинні символи України. Слухання музики: Державний Гімн України «Ще не вмерла Україна», слова Павла Чубинського, музика Михайла Вербицького, «Гопак» обр. Я. Степового, «Гопак» з опери «Тарас Бульба» комп. М. Лисенко, «Мелодія» комп. М. Скорик, «Ой лопнув обруч» укр. нар. мелодія, «Взяв би я бандуру» укр. нар. мелодія.

Вивчення пісні «Ой у лузі червона калина» автор. походження муз. і сл. С.М.Чарнецький. Перегляд мультимедійних презентацій по ознайомленню з символами України. Проведення «Пісенного ланцюжка єдності».

Обладнання та матеріал. Мультимедійні презентації «На землі великій є одна країна», «День Соборності України», «Державні символи України», «Наші захисники», відеозаписи дитячих виступів, відеозапис танцю «Сине небо – жовте поле», відеозапис музично-ритмічної гри «Калина».

Музичний репертуар.

Слухання музики та спів. «Ой у лузі червона калина»

муз. і сл. С.М.Чарнецький

Музично-ритмічна гра «Калина»

Танок «Сине небо – жовте поле» вик. А Князь

Література.

1. Веселих свят!/ Брати Капранови. Київ: Гамазин, 2023.-96с.:іл..
2. Субтельний О. Історія України. Київ : Либідь 1994. 464-474 с.
3. Пісенний вінок: Українські народні пісні / Упорядник Андрій Михалко. – Київ: Криниця, 2007. – 400 с.
4. Може вміститися сльоза... / Упорядник І.О. Голубенко. – Київ: Інститут громадянського суспільства, 2002. – 180 с.
5. Січковий співаник / Упорядник Кирило Трильовський. – Відень: Друкарня Адрія, 1921. – 96 с.

6. Стрілецькі пісні / Упорядник Оксана Кузьменко. – Львів: Інститут народознавства НАН України, 2005. – 640 с.
7. За волю України / Упорядник Євген Гіщинський. – Луцьк: Навчально-методичний центр культури Волині, 2007. – 391 с.

Інтернет-ресурси.

1. Дітям різного віку - ТОП 20 віршів про Україну
https://dity.te.ua/pro_ukrainu
2. Інтегроване заняття з теми: «Державні символи України»
<https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-den-sobornosti-ukraini-405193.html>
3. Відео-заняття для дітей дошкільного віку на тему "День Соборності України"
<https://vseosvita.ua/library/video-zaniattia-dlia-ditei-doshkilnoho-viku-na-te-mu-den-sobornosti-ukrainy-629669.html>
4. Конспект заняття з патріотичного виховання " День Соборності України"
<https://naurok.com.ua/konspekt-zanyattya-z-patriotichnogo-vihovannya-den-sobornosti-ukra-ni-276677.html>
5. Інформаційні матеріали до Дня Соборності України – 2023 та 105-ї річниці проголошення незалежності Української Народної Республіки
<https://uinp.gov.ua/informaciyni-materialy/zhurnalistam/informaciyni-materialy-do-dnya-sobornosti-ukrayiny-2023-ta-105-yi-richnyci-progoloshennya-n-ezalezhnosti-ukrayinskoyi-narodnoyi-respubliky>
6. Інформаційні матеріали до Дня Соборності України–2023
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2023/01/17/Inform.mat.UINP.do.Dnya.Sobornosti.Ukrayiny.17.01.2023.pdf>
7. До Дня Соборності України: видатні українці про Батьківщину
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/48747>

8. Вірші до Дня Соборності України

<https://mala.storinka.org/%D0%B2%D1%96%D1%80%D1%88%D1%96-%D0%B4%D0%BE-%D0%B4%D0%BD%D1%8F-%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.html>

Дивлюсь на пройдену дорогу,
І гнів, і жаль мене пече...
Але у нашу перемогу
Усе ж я вірю гаряче...

Як завтра день углядять люде,
Як зійде сонце золоте,

Так Україна жити буде,
Так наша мрія процвіте.
(19 липня 1919 р. - Олександр Олесь)
За матеріалами: Олександр Олесь.
Твори у 2 томах.
Київ, "Дніпро", 1990 р.

Хід заняття.

Музичний керівник. Добрий день малята!

Добрий день!

Запрошую вас на музичне заняття.

Сьогодні ми продовжимо з вами дізнаватись цікаве про нашу країну.

Мультимедійна презентація «На землі великій є одна країна»

На землі великій є одна країна:

Гарна, неповторна, красна, як калина.

І живуть тут люди добрі, працюваті

І скажу, до речі, ще й талановиті.

Землю засівають і пісні співають,

На бандурі грають і вірші складають

Про ліси і гори, і про синє море,

Про людей і квіти, то скажіть же, діти,

Що це за країна? – Наша славна Україна! (Л. Костенко)

[музика]

Музичний керівник Кожен рік, 22 січня, ми відзначаємо День Соборності України.

Це свято єдності та об'єднання українського народу.

Мультимедійна презентація «День Соборності України»

В цей день відбулося об'єднання Західної і Східної України в одну єдину Соборну державу Україну.

Нам берегти тебе –

Соборну і єдину ,

і нам твою історію творить.

В День Соборності та Злуки

З заходу на схід візьмемось за руки,

Бо один ми рід! (Л. Костенко)

І де б ви зараз не були: у Києві, Львові, Запоріжжі і навіть за кордоном, ви всі – українці.

Тож, запрошую вас пригадати та заспівати пісню «Ой у лузі червона калина».

(виконання пісні педагогом)

Слухання музики «Ой у лузі червона калина»

Музичний керівник. Ця пісня звучить по всьому світу, а червона калина стала символом боротьби і незламності нашого народу.

«Ой, у лузі червона калина» співають всі, і навіть ви – дошкільнята.

Запрошую всіх вас разом з родиною долучитись до нашого пісенного ланцюжка єдності та заспівати українську народну пісню авторського походження.

Пісня «Ой у лузі червона калина»

(виконання пісні дітьми ланцюжком)

Ой у лузі червона калина похилилася,

Чогось наша славна Україна зажурилася.

А ми тую червону калину підіймемо,

А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо!

Не хилися, червона калино, маєш білий цвіт.

Не журися, славна Україно, маєш вільний рід.

А ми тую червону калину підіймемо,

А ми нашу славну Україну, гей, гей, розвеселимо

[музика]

Музично-ритмічна гра Калина»

Музичний керівник. Запрошую пограти у музично-ритмічну гру «Калина»

Уважно слухаємо музику. Коли бачимо червоні кетяги калини – плескаємо в долоні, коли ж білий цвіт калини – притупуємо ніжкою. Рухи робимо ритмічно під музику. Готові? Тож починаємо!

[музика]

Гадаю, у вас все вийшло в грі? Розумнички!

Музичний керівник. Щоб відзначити День Соборності України мільйони українців за традицією створюють ланцюг від Києва до Львова, від Львова до Івано-Франківщини, щоб показати державну єдність .

Мультимедійна презентація «День Соборності України»

[музика]

Музичний керівник. Ми можемо відзначити День Соборності України об'єднавшись за руки з друзями та рідними, запросивши їх до спільного таночка. Єднаємось, танцюємо разом!

[музика]

Танок «Сине небо , жовте поле»

(виконання таночка разом з педагогом)

[музика]

Музичний керівник. Багато років ми живемо у вільній країні, яка має свій Прапор, Герб і Гімн.

Синьо-жовтий Прапор України –

Це безхмарне небо, синє-синє,

А під небом золотіє нива,

І народ – і вільний, і щасливий.(Наталка Поклад, «Прапор»)

Що означають кольори українського прапора? Ви, звісно, всі знаєте!

Жовтий – це колір пшеничного лану, хліба, зерна, що дарує життя всьому на землі; колір жовтогарячого сонця, без лагідних променів якого не дозрів, не заколосився б життєдайний хліб. Блакитний – це колір неба, води.

Небеса блакитні

Сяють з глибини,

А пшеничні й житні

Мерехтять лани (Дмитро Павличко, «Наш прапор»)

Лине пісня незабутня,

Горда, величава.

В ній – надія на майбутнє,

України слава.

До нових здобутків кличе

Пісня Україну,

А зовуть її велично

Державним Гімном. (Наталка Поклад, «Гімн»)

Наш герб-тризуб,

Це воля, слава й сила.

Наш герб-тризуб,

недоля нас косила.

Та ми зросли, ми є,

ми зажди будемо,

добро і пісню

несемо ми людям! (Наталка Поклад, «Герб»)

Презентація «Державні символи України»

Музичний керівник. Ми живемо у вільній, незалежній, соборній країні – Україні. Про це мріяв, за це боровся наш нескорений народ. Сьогодні ми знову виборюємо свободу, єдність. Ми щиро вдячні нашим захисникам і захисницям, які боронять нашу землю.

Пам'ятайте, ви, діти, – майбутнє України!

Ще раз хочу нагадати, 22 січня ми відзначаємо свято – День Соборності України. Влаштуйте концерт своїм рідним, заспівайте пісню та запросіть всіх до спільного таночку, а також привітайте захисників та захисниць нашої України – подаруйте їм свої малюнки та поробки, які ви виготовили на заняттях разом з вихователями.

Все буде добре, Україно!

Примітки.

1. Останні два рядки кожного куплету повторюються двічі.
  2. Гімн Українських Січових стрільців.
  3. Текст і ноти подано за публікацією у пісеннику "Сурма" (1922, с. 8-10).
- С. Чарнецький як режисер і художній керівник театру "Руська Бесіда" (Львів), у 1913 р. оновлює виставу за трагедією В. Пачовського "Сонце руїни" (1911). Тоді він, відомий у мистецьких колах Галичини поет, змінює для хору війська історичну пісню "Гей не дивуйтесь, добрії люди" на текст "Ой у лузі червона калина". За свідченнями С. Чарнецького, мелодію підібрав він сам. Музикознавці (Ф. Колесса, В. Витвицький) вважають її народною. В. Витвицький стверджував, що це мотив пісні "Ой зацвила червона калина над криницею". Виставу з успіхом показували у Самборі, Дрогобичі, Станіславові (тепер Івано-Франківськ), Чернівцях, Стрию. У червні 1914 р. Її дивилися на окружному з'їзді січовиків. Як констатував автор, вона облетіла "ціле Поділля" (Діло, 1916, 18 березня, с. 3).
- У серпні 1914 р. від стрільця Іваницького пісню "Ой у лузі..." вперше почув чотар УСС Г. Трух. Як знаний самодіяльний поет-пісняр (див. "Пісня підхорунжих") він доповнив текст (три строфи), зробивши власну редакцію, яку розучував серед підлеглих стрільців (див.: Трух Г. Про стрілецьку пісню "Червона калина" // За волю України: Історичний збірник УСС. – Нью-Йорк, 1967. – с. 352-355). На підставі цього можна вважати, що літературна редакція пісні "Ой у лузі...", яка незабаром стала гімном Українського січового стрілецтва, є результатом співавторства.
- "Ой у лузі червона калина", як поетичний символ визвольної боротьби стрілецької доби, займала першу позицію у програмах різного роду концертів стрілецьких хорів. Поширюючись таким чином і в позастрілецьке середовище, пісня фольклоризувалася, що призвело до відповідної атрибуції. Так деякі упорядники пісенників 1920-1930-х рр.

подавали її із приміткою "стрілецька народна" (Андрейко, 1919, с. 48; "Сурма", 1922, с. 8; Вахнянин, 1937, ч. 57). В інших публікаціях (Тим, що впали, 1917, с. 58-59; "Сьпіваник УСС", 1918, с. 12-13; Стрілець, кал., 1919, с. 58-59; Січ. співаник, 1921, с. 51; Матіїв-Мельник, [1923], с. 43-44; Дуб, 1928, с. 17-18; Лисько, 1937, с. 1; Хлопці ж бо то хлопці, 1937, с. 3; Лепкий Л., 1940, с. 6) рідко вказувався один автор – С. Чарнецький.

Відомі тогочасні муз. обробки: М. Коссак, 1913 (чол. хор і духових інстр.), Колесса, 1916 (чол. кварт.), О. Кошиць (чол. хор), Ярославенко, 1931 (соло, міш. хор), Лисько, 1937 (чол. хор), Вахнянин, 1937 (міш., чол., дит. хор), Кудрик, 1943, с. 25-26 (чол. хор), Кудрик, 1954 (чол. хор).

"Ой у лузі..." одна з найпоширеніших на сьогодні як в Україні, так і далеко за її межами, де тільки проживають українці, фольклоризованих стрілецьких пісень. Вона має варіанти, з яких найцікавіші – це доповнені тексти розщепленого типу. Вперше звернув увагу на вияви пристосування цієї пісні у народному середовищі на рівні лексичних замін тексту Ф. Погребенник (див.: Погребенник Ф. "Ой у лузі червона калина похилилася"// НТЕ, 1990, № 6, с. 53).